

Miljö- och Energidepartementet

103 33 STOCKHOLM

m.registrator@regeringskansliet.se

Dnr M2015/04128/Nm

Riksintresseutredningens betänkande Planering och beslut för hållbar utveckling (SOU 2015:99)

I en storstadsregion som Storstockholm finns det starka intressen att utveckla den fysiska miljön. Det finns stora behov av bostäder och utvecklade transportsystem. Storstadens speciella förutsättningar sätter hård press på kommunerna att planera strategiskt och hållbart. Det ställer också riksintressen på sin spets när exploatering blir aktuellt i närheten av kollektivtrafik och stationsområden, vid vatten, kulturhistoria eller grönområden.

Det finns många tillfällen då riksintressen begränsar eller riskerar att hämma tillväxten. I många fall innebär det komplexa avvägningar mellan motstridiga intressen. Kommunerna har hög kompetens och erfarenhet av att göra avvägningarna mellan exploaterings- och bevarandebeståndens intressen i sin översiktsplanering. Det är därför av stor betydelse att beakta storstadskommunernas synsätt och erfarenheter.

Tillämpningen av riksintressesystemet har inneburit svårigheter att arbeta effektivt med bostadsförsörjningen i många kommuner. När infrastrukturobjekt anges som riksintresse, men inte genomförs inom överskådlig tid innebär det att nödvändigt bostadsbyggande inte blir av. Riksintressen får inte riskera att bli ett hinder för samhällsutvecklingen. Ett fungerande riksintressesystem måste hållas aktuellt och anpassas efter samhällets stora utmaningar.

Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) är inte inbjuden remissinstans men väljer att lämna ett remissvar då förslagen i hög grad kommer att påverka kommunerna i Storstockholm.

KSL:s utgångspunkt är att kommunerna ska ha så effektiva processer som möjligt och att kommunens hantering av riksintressen är transparent, rättsäker och ändamålsenlig.

Sammanfattning av KSLs synpunkter

- Riksintressesystemet behöver uppdateras för att öka systemets trovärdighet och aktualitet. Idag finns flera riksintressen som är dåligt definierade och ottydliga såväl i värdering, avgränsningar, storlek och grunder för tillkomst.

- Kommunernas roll i bedömningen av riksintressen bör stärkas. Kommunerna bör ges stor möjlighet till dialog och inflytande då nya riksintressen tillkommer och när befintliga riksintressen aktualitetsprövas.
- KSL instämmer i utredningens förslag om att helhetssyn ska vara vägledande i planeringen. Grunden för helhetssynen finns i kommunernas översiktsplaner, vilka därför bör lyftas fram som vägledande i hanteringen av riksintressen.
- KSL avstyrker förslaget om att införa den nya nivå som utredningen kallar *väsentliga allmänna intressen*. Det riskerar att göra riksintressesystemet mer komplicerat. Det bör istället införas en möjlighet att ge allmänna intressen företräden framför riksintressen, t ex gällande bostadsförsörjning och infrastrukturplanering.
- KSL bedömer att det är ändamålsenligt och relevant att regeringen formellt beslutar om områden av riksintressen.
- KSL ifrågasätter att sektorsmyndigheter ska ges rätt att besluta om riksintresse. Det är viktigt att beslut om riksintressen har politisk förankring.
- KSL anser att samråd med berörda kommuner är av stor betydelse. Processen bör utvecklas för att säkerställa att regeringens beslut om riksintressen är väl avvägda och att kommunernas bedömningar ges stort genomslag. KSL anser att beslut om riksintressen måste vara synnerligen väl underbyggda och förankrade när de riskerar att hindra tillväxt eller bostadsbyggande.
- Tillämpningen av riksintressesystemet behöver säkerställas så att samhällsutmaningarna kan hanteras. Statens intressen behöver hållas uppdaterade och bedömas så att de inte skapar onödiga restriktioner när kommunerna tar sitt ansvar för bostadsförsörjning och hållbart samhällsbyggande.

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Mats Gerdau
Ordförande

Madeleine Sjöstrand
Förbundsdirektör